

ที่ กต ๐๘๐๔/๕๒๒

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๔๐๐

สอก. รับที่.....

วันที่ 21 ก.ค. 2558

เวลา 16.30 น

๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๘

เรื่อง การแต่งตั้งสมาชิกฝ่ายไทยในศาลประจำอนุญาโตตุลาการ ณ กรุงเฮก เพื่อทดแทนตำแหน่งที่ว่างลง

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๘/๔๙๖๙ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๓

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ เห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
  ๒. ประวัติย่อของนายเฉลิมพล เอกอุรุ
  ๓. ร่างประกาศพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งสมาชิกฝ่ายไทยในศาลประจำอนุญาโตตุลาการ ณ กรุงเฮก

ด้วยกระทรวงการต่างประเทศขอเสนอเรื่องการแต่งตั้งสมาชิกฝ่ายไทยในศาลประจำอนุญาโตตุลาการ ณ กรุงเฮก มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย ทั้งนี้รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ (พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา) กำกับการบริหารราชการ กระทรวงการต่างประเทศ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้วตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

อนุสัญญาเพื่อระงับข้อพิพาทระหว่างประเทศโดยสันติวิธี พ.ศ. ๒๔๕๐ (Convention for the Pacific Settlement of International Disputes, ๑๙๐๗) ซึ่งไทยเข้าเป็นภาคีเมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๓ (ค.ศ. ๑๙๑๐) กำหนดว่าประเทศภาคีอนุสัญญาฯ สามารถเลือกบุคคลผู้ทรงคุณวุฒิและมีความสามารถในด้านกฎหมายระหว่างประเทศอันเป็นที่ยอมรับนับถือ เป็นผู้มีคุณธรรมอันสูงสุด และพร้อมที่จะรับปฏิบัติหน้าที่อนุญาโตตุลาการ เพื่อแต่งตั้งให้เป็นสมาชิกในศาลประจำอนุญาโตตุลาการฯ ได้ไม่เกินประเทศละ ๔ คน โดยมีวาระคราวละ ๖ ปี และสามารถต่ออายุได้ หากสมาชิกคนใดคนหนึ่งลาออกหรือถึงแก่กรรม ก็ให้บรรจุมารับตำแหน่งที่ว่างแทนตามวิธีเช่นเดียวกันกับการแต่งตั้ง โดยให้ถือว่าเป็นการแต่งตั้งสมาชิกขึ้นใหม่ ซึ่งมีวาระดำรงตำแหน่ง ๖ ปี

ปัจจุบัน สมาชิกฝ่ายไทยในศาลประจำอนุญาโตตุลาการฯ ได้แก่ (๑) นายอรุณ ภาณุพงศ์ (จะครบวาระในวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๕๙) (๒) นายสรรเสริญ ไกรจิตติ (จะครบวาระในวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๐)

และ (๓) นายประจิดต์ โรจนพฤกษ์ (จะครบวาระในวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๓) ทั้งนี้ เนื่องจากนายสุจินดา ยงสุนทร ซึ่งได้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๕ และต่ออายุเรื่อยมา ได้ถึงแก่อนิจกรรมเมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๘ จึงส่งผลให้สมาชิกฝ่ายไทยในศาลประจำอนุญาโตตุลาการฯ ว่างลง ๑ ตำแหน่ง

๑.๒ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

ในทางปฏิบัติของไทยที่ผ่านมา กระทรวงการต่างประเทศจะเสนอนามนักนิติศาสตร์ อาวุโสที่มีความสามารถสูงด้านกฎหมายระหว่างประเทศอันเป็นที่ยอมรับทั่วไป เพื่อดำรงตำแหน่งสมาชิกฝ่ายไทยในศาลประจำอนุญาโตตุลาการฯ และเมื่อครบวาระ ๖ ปี ตามที่อนุสัญญาฯ บัญญัติไว้ ก็จะทาบตามบุคคล ท่านเดิมให้ดำรงตำแหน่งต่อไป ทั้งนี้ เนื่องจากเห็นว่าการแต่งตั้งสมาชิกฝ่ายไทยในศาลประจำอนุญาโตตุลาการฯ เป็นการรักษาผลประโยชน์ของไทยในการเลือกใช้วิธีระงับข้อพิพาทระหว่างประเทศ ประกอบกับเป็นการดำเนินการที่สอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศและธรรมเนียมปฏิบัติอันเป็นที่ยอมรับและปฏิบัติกันในทางระหว่างประเทศ

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การแต่งตั้งสมาชิกฝ่ายไทยในศาลประจำอนุญาโตตุลาการฯ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย จึงเข้าข่ายที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรี พิจารณาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุม คณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวไม่เข้าข่ายมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ เนื่องจากไม่ใช่การจัดทำความตกลงระหว่างประเทศ

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

โดยที่นายสุจินดา ยงสุนทร ได้ถึงแก่อนิจกรรมเมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๘ จึงส่งผลให้สมาชิกฝ่ายไทยในศาลประจำอนุญาโตตุลาการฯ ว่างลง ๑ ตำแหน่ง ดังนั้น จึงควรเร่งดำเนินการเพื่อให้มีการแต่งตั้งสมาชิกฝ่ายไทยในศาลประจำอนุญาโตตุลาการฯ ให้ครบเต็มจำนวนตามที่อนุสัญญาฯ กำหนดไว้

๔. สารสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ บทบาทและหน้าที่ของสมาชิกในศาลประจำอนุญาโตตุลาการฯ ได้แก่ สมาชิกดังกล่าวอาจได้รับเลือกให้วินิจฉัยข้อพิพาทที่เกิดขึ้นระหว่างประเทศภาคีอนุสัญญาฯ นอกจากนี้ สมาชิกในศาลประจำอนุญาโตตุลาการฯ ยังประกอบเป็นหมู่ประจำชาติ (National Group) สามารถเสนอนามนักนิติศาสตร์ที่เหมาะสมเข้ารับเลือกตั้งเป็นผู้พิพากษาศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ

๔.๒ กระทรวงการต่างประเทศเห็นว่านายเฉลิมพล เอกอรุ ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งรอง ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ เอกอัครราชทูต ณ กรุงบูดาเปสต์ เอกอัครราชทูต ณ กรุงฮานอย และรองอธิบดี กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย และปัจจุบันดำรงตำแหน่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิและมีความสามารถในด้านกฎหมายระหว่างประเทศอันเป็นที่ยอมรับนับถือ เป็นผู้มีความเหมาะสมสมควรได้รับเสนอนามเพื่อแต่งตั้งเป็นสมาชิกในศาลประจำอนุญาโตตุลาการฯ ดังกล่าว ทั้งนี้ ได้แนบประวัติย่อของ นายเฉลิมพลฯ เพื่อประกอบการพิจารณา ดังปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๔.๓ ขั้นตอนการแต่งตั้งสมาชิกฝ่ายไทยฯ กระทรวงการต่างประเทศเป็นผู้เสนอชื่อ ผู้ที่เหมาะสมต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและนำความกราบบังคมทูลฯ เพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง และเมื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งแล้ว กระทรวงการต่างประเทศจะแจ้งการ แต่งตั้งสมาชิกดังกล่าวต่อศาลประจำอนุญาโตตุลาการฯ ต่อไป

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งใด ๆ

๖. ผลกระทบ

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๙. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๓ เห็นชอบและให้นำความกราบบังคมทูลฯ เพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้นายอรุณ ภาณุพงศ์ และนายสุจินดา ยงสุนทร เป็นสมาชิกในศาล ประจำอนุญาโตตุลาการฯ สืบต่อไปอีกวาระหนึ่ง โดยมีวาระดำรงตำแหน่ง ๖ ปี และต่อมาได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งบุคคลทั้งสอง นับตั้งแต่วันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๓ ดังความละเอียดปรากฏตามหนังสือที่อ้างถึง

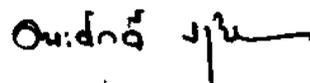
๑๐. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการต่างประเทศขอเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบและมีมติให้นำความกราบบังคมทูลฯ เพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายเฉลิมพล เอกอรุ เป็นสมาชิกฝ่ายไทย ในศาลประจำอนุญาโตตุลาการ ณ กรุงเฮก ทั้งนี้ ได้แนบร่างประกาศพระบรมราชโองการแต่งตั้งสมาชิกฝ่ายไทย ในศาลประจำอนุญาโตตุลาการ ณ กรุงเฮก ดังปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(ธนะศักดิ์ ปฏิมาประกร)

รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย

กองพัฒนางานกฎหมายระหว่างประเทศ

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๑๐๖๓ (เอกออร์)

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๐๔๑